

Przeglądy drabin , rusztowań oraz schodów i platform montażowych

Kwestia przeglądów drabin , rusztowań oraz schodów i platform montażowych w firmie jest ściśle regulowana przez przepisy BHP, w tym przede wszystkim przez Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie **Minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy** w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników.

Kiedy należy dokonywać przeglądów?

Częstotliwość kontroli zależy od rodzaju sprzętu i intensywności jego użytkowania:

Drabiny

- **Okresowe:** Zazwyczaj raz w roku (co **12 miesięcy**).
- **Zwiększona częstotliwość:** Przy intensywnym użytkowaniu zaleca się przeglądy co **6 miesięcy**.
- **Bieżące:** Codzienna kontrola wzrokowa przez pracownika przed rozpoczęciem pracy.
- **Nadzwyczajne:** Po każdym zdarzeniu, które mogło wpłynąć na stan techniczny (np. upadek drabiny, silne uderzenie)

Rusztowania

- **Odbiór techniczny:** Przed każdym pierwszym użyciem po montażu.
- **Przeglądy codzienne:** Wykonywane przez osoby użytkujące rusztowanie (np. przed wejściem na konstrukcję).
- **Przeglądy dekadowe:** Co **10 dni** w celu sprawdzenia stabilności i stanu konstrukcji.
- **Po przerwach i awariach:** Po silnym wietrze, opadach atmosferycznych lub przerwach w pracy dłuższych niż 10 dni.

Schody, platformy montażowe

W przypadku schodów serwisowych i platform obowiązuje zazwyczaj cykl:

- **Kontrola wstępna:** Zaraz po montażu, a przed oddaniem do użytku (sprawdzenie poprawności instalacji i kotwienia).
  - **Przegląd okresowy:** Raz w roku (**co 12 miesięcy**), chyba że instrukcja producenta wskazuje inaczej.
  - **Kontrola bieżąca:** Każdorazowo przed użyciem (wzrokowe sprawdzenie przez pracownika, czy np. stopnie nie są zaolejone lub oblodzone).
  - **Przegląd nadzwyczajny:** Po każdej modyfikacji, naprawie lub zdarzeniu mogącym uszkodzić konstrukcję.
-

Kto może przeprowadzać przeglądy?

Uprawnienia różnią się znacząco w zależności od rodzaju sprzętu:

W przypadku drabin:

Kontrolę może przeprowadzić pracownik wyznaczony przez pracodawcę, który posiada **odpowiednią wiedzę techniczną i doświadczenie**. Często są to specjaliści ds. BHP, konserwatorzy lub serwisanci autoryzowani przez producenta.

- **Warunek:** Osoba ta musi być „kompetentna”. Oznacza to, że musi znać budowę drabiny, instrukcję producenta oraz wiedzieć, na jakie uszkodzenia zwracać uwagę (np. pęknięcia, stopień zużycia stopek).
- **Szkolenie:** Nie jest wymagane prawnie państwowe uprawnienie, ale zaleca się ukończenie krótkiego szkolenia u producenta lub w firmie BHP, aby pracownik otrzymał **certyfikat osoby kompetentnej**.
- **Formalność:** Wyznaczenie powinno mieć formę pisemnego upoważnienia od pracodawcy.

W przypadku rusztowań:

Sprawa jest bardziej restrykcyjna. Odbioru technicznego i przeglądów okresowych powinien dokonywać **kierownik budowy** lub inna osoba posiadająca **uprawnienia budowlane** w specjalności konstrukcyjno-budowlanej. Montaż i demontaż rusztowań mogą wykonywać jedynie certyfikowani **monterzy rusztowań**.

Przeglądy codzienne: Może je wykonywać wyznaczony pracownik (użytkownik), sprawdzając np. czy rusztowanie nie zostało uszkodzone przez noc.

- **Odbiory i przeglądy okresowe:** **NIE może** ich robić zwykły pracownik. Musi to być osoba z **uprawnieniami budowlanymi** (zazwyczaj kierownik budowy lub uprawniony inspektor).
- **Montaż i demontaż:** Może to robić tylko pracownik z uprawnieniami **montera rusztowań** (książeczka IMBiGS).

W przypadku schodów serwisowych oraz platform (podestów) roboczych:

Przepisy traktują je jako maszyny lub elementy wyposażenia miejsc pracy. Zasady są zbliżone do kontroli drabin, ale kładzie się większy nacisk na stałe elementy konstrukcyjne.

Podobnie jak przy drabinach, decyduje **stopień skomplikowania** i to, czy sprzęt jest zamontowany na stałe:

- **Pracownik wyznaczony przez pracodawcę:** Może przeprowadzać kontrole okresowe, o ile posiada wiedzę techniczną i zna instrukcję producenta. Jest to tzw. „osoba kompetentna”.
- **Konserwator/Służby techniczne:** W przypadku dużych, stałych platform technicznych, często przypisuje się to zadanie wewnętrznemu działowi utrzymania ruchu.
- **Producent lub serwis zewnętrzny:** Zalecany przy konstrukcjach bardzo złożonych lub gdy pracodawca chce przenieść odpowiedzialność za rzetelność kontroli na podmiot zewnętrzny.

Ważna uwaga:

Jeśli schody serwisowe są wyposażone w **windę lub wciągnik**, podlegają one dodatkowo pod dozór techniczny (**UDT**), co wymaga obecności inspektora zewnętrznego.

Wyznaczona osoba do kontroli powinna sprawdzić przede wszystkim:

1. **Stabilność i mocowanie:** Czy kotwy trzymają się ściany/podłoża i czy konstrukcja nie „pływa”.
2. **Stan stopni i podłogi:** Czy powierzchnie antypoślizgowe nie są starte i czy nie ma odkształceń.
3. **Barierki i poręcze:** Czy są kompletne, sztywne i czy mają wymaganą wysokość (min. 1,1 m).
4. **Krawężniki (bordiury):** Czy platforma posiada zabezpieczenie przed ześlizgnięciem się nogi lub spadnięciem narzędzi (płyta boczna o wys. min. 15 cm).
5. **Połączenia:** Czy śruby nie są poluzowane, a spawy nie pękają (korozja).

Gdzie można odbyć szkolenie?

Pracownicy chcący uzyskać uprawnienia lub podnieść kompetencje mogą skorzystać z usług:

- **Ośrodków Doskonalenia Kadr:** Oferują kursy na monterów rusztowań certyfikowane przez [Sieć Badawczą Łukasiewicz - IMBiGS](#).
  - **Polskiej Izby Gospodarczej Rusztowań (PIGR):** Organizuje specjalistyczne szkolenia dla kadry inżyniersko-technicznej i specjalistów nadzoru.
  - **Producentów sprzętu:** Firmy oferują seminaria i szkolenia z zakresu bezpiecznej kontroli drabin, podestów schodów, rusztowań jezdnych, kończące się wydaniem certyfikatu.
  - **Firm BHP:** Prywatne firmy szkoleniowe prowadzą kursy z zakresu kontroli okresowej sprzętu do prac na wysokości.
-